

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Reného Fischera a soudkyně JUDr. Ladislavy Mentbergerové a Mgr. Halky Hovorkové ve věci

žalobců: **1) JUDr. J. T.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx
2) Business Management International, s.r.o., IČO 25148591
sídlem Laubova 1729/8, 130 00 Praha 3
Oba zastoupení advokátem JUDr. Ondřejem Tošnerem, Ph.D.
sídlem Slavíkova 23/1568, 120 00 Praha 2

proti
žalovaným: **1) RNDr. P. N.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx
2) Prof. MUDr. E. Z., DrSc., narozený xxx
bytem xxx, xxx
Oba zastoupení advokátem Mgr. Jaroslavem Benešem
sídlem Panská 5, 110 00 Praha 1

o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví,

k odvolání 1. a 2. žalovaných proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 7. 5. 2019, č. j. 10 C 56/2018 - 65,

takto:

- I. Usnesení soudu I. stupně se ve výroku II. **mění** tak, že 1. a 2. žalobci jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit 1. a 2. žalovaným náhradu nákladů řízení ve výši **7 260 Kč**, a to do tří dnů od právní moci usnesení k rukám Mgr. Jaroslava Beneše.
- II. 1. a 2. žalobci jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit 1. a 2. žalovaným náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši **2 178 Kč**, a to do tří dnů od právní moci usnesení k rukám Mgr. Jaroslava Beneše.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením soud I. stupně zastavil řízení (výrok I.), rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a o vrácení poměrné části zaplaceného soudního poplatku ve výši 5 600 Kč žalobcům podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb. (výrok III.).
2. Takto soud I. stupně rozhodl v řízení o žalobě, kterou se žalobci domáhali zrušení podílového spoluvlastnictví žalobců a žalovaných k pozemku č. parc. xxx, jehož součástí je budova č. p. xxx, v k. ú. xxx, obec Praha, vše zapsáno na LV č. xxx vedeného pro k. ú. xxx, obec Praha u Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha. Protože po podání žaloby vzali žalobci svou žalobu v plném rozsahu zpět s odůvodněním, že *došlo ke mezitímní změně spoluvlastnické struktury, která jim umožňuje dosažení konstruktivní shody v rozhodování o věcech běžné správy*, rozhodl soud I. stupně podle § 96 odst. 1, 2 a 4 o. s. ř. a řízení zastavil.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Martina Hájková

3. Výrok o náhradě nákladů řízení mezi účastníky odůvodnil soud I. stupně odkazem na § 146 odst. 1 písm. b) o. s. ř. s tím, že se jedná o *iudicium duplex* a že je nanejvýš spravedlivé, aby si každý z účastníků nesl náklady řízení sám.
4. Výrok ad III. odůvodnil soud I. stupně odkazem na ustanovení § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích v platném znění (dále jen zákon o soudních poplatcích).
5. Proti usnesení soudu I. stupně podali včasné odvolání žalovaní, kteří brojili toliko proti výroku II. usnesení soudu I. stupně o nákladech řízení mezi účastníky. Namítli především, že soud I. stupně měl otázku náhrady nákladů řízení řešit podle § 146 odst. 2 o. s. ř. a přiznat jim náhradu nákladů řízení proti žalobcům, kteří zavinili zastavení řízení, když žalobu ve věci samé vzali zpět. Odkázali v této souvislosti zejména na aktuální judikaturu k předmětné otázce, zejména rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 1795/2013, sp. zn. 22 Cdo 3389/2014, sp. zn. 22 Cdo 2059/2015 a sp. zn. 22 Cdo 5879/2016. Zdůraznili, že žalobci je nikdy nekontaktovali před podáním žaloby a nepokusili se celou věc řešit smírnou cestou. Žalovaní tak nezpůsobili, že podání žaloby nebylo v jejich silách jakkoli zabránit. Podání žaloby bylo podle jejich názoru prostředkem nátlaku ze strany žalobců, kteří žalobu podali jen několik měsíců poté, co nabyli svůj podíl. Žalovaní proto byli nuceni se kvalifikovaně bránit a najít si právního zástupce. S tímto podstatným odůvodněním navrhli, aby odvolací soud změnil napadený výrok II. a přiznal jim proti žalobcům právo na náhradu nákladů řízení sestávající z odměny advokáta za 4 úkony právní služby, snížené o 20%, 4 paušální náhrady a DPH ve výši 21%.
6. K odvolání žalovaných se žalobci vyjádřili podáním ze dne 11. 7. 2019. Zpochybnili přílehavost žalovanými zmiňované judikatury na posuzovaný případ, když řízení ve věci bylo zastaveno ještě před prvním jednáním ve věci, nebylo prováděno dokazování, nedošlo ke sdělení procesních stanovisek stran, a proto nemohlo dojít ke kvalifikovanému posouzení všech okolností případu tak, jak předpokládala žalovanými uváděná judikatura. Zdůraznili, že to byli žalovaní, kdo zavdali příčinu k podání žaloby a odkázali v podrobnostech na znění čl. II. podaného návrhu ve věci samé, zejména na email 1. žalobce ze dne 13. 2. 2018, na který žalovaní nijak nereagovali; přičemž obsahem tohoto emailu bylo právě poukázání na nejzazší řešení rozdělení domu na bytové jednotky tak, jak požaduje žaloba. Opětovně zopakovali, že změna situace a zpětvzetí žaloby bylo podmíněno změnou spoluvlastnické struktury, kdy vlastníkem podílu po zemřelé D. Z. je nyní paní M. H., s níž kladně jednali ohledně nakládání se společnou věcí a o rozdělení spoluvlastnictví způsobem, který navrhovali. K uvedenému doložili emailovou komunikaci s paní M. H. Žalobci závěrem navrhli, aby odvolací soud napadené usnesení ve výroku II. potvrdil jako věcně správné.
7. Odvolací soud přezkoumal postupem podle § 212 a § 212a odst. 5 a 6 o. s. ř., v mezích podaného odvolání (§ 206 odst. 3 o. s. ř.) správnost napadeného usnesení, včetně správnosti postupu v řízení, které jeho vydání předcházelo, aniž by ve věci nařizoval jednání /§ 214 odst. 2 písm. e) o. s. ř. / a poté shledal, že odvolání žalovaných je důvodné.
8. Odvolací soud především konstatuje, že soud I. stupně nepostupoval správně, když o nákladech řízení mezi účastníky rozhodl podle § 146 odst. 1 písm. b) o. s. ř.
9. Z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ČR se podává, že rozhodování o náhradě nákladů řízení v případě zrušení a vypořádání spoluvlastnictví je obecně ovládáno zásadou úspěchu ve věci (*srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 22 Cdo 1655/2014 či rozhodnutí sp. zn. 22 Cdo 2882/2016*), která je doplněna zásadou zavinění, jež se uplatní v případě, že řízení je zastaveno. Smyslem využití této zásady je sankční náhrada nákladů řízení, které by při jeho řádném průběhu nevznikly, uložená rozhodnutím tomu, kdo jejich vznik zavinil. Pokud soud tedy zastavuje řízení, zabývá se tedy v souladu s § 146 odst. 2 o. s. ř. při rozhodování o nákladech řízení nejprve otázkou, který z účastníků zavinil, že řízení muselo být zastaveno.

10. Je třeba zdůraznit, že je-li důvodem zastavení řízení zpětvzetí návrhu, pak žalobce nezavinil zastavení řízení pouze tehdy, jestliže byl vzat zpět návrh, který byl podán důvodně pro chování žalovaného. K tomu, aby se při zpětvzetí nejednalo o zavinění žalobce, musí být splněny zároveň obě podmínky, tj. že žaloba byla podána důvodně a že ke zpětvzetí došlo pro chování žalovaného. Protože nárok na náhradu nákladů řízení je nárokem vyplývajícím nikoliv z hmotného práva, ale z práva procesního, je na to, zda šlo o důvodně podanou žalobu, nutno usuzovat z procesního hlediska, tedy z hlediska vztahu výsledku chování žalovaného k požadavkům žalobce. Jen tehdy jsou-li zároveň splněny obě podmínky, má žalobce právo, aby mu žalovaný nahradil náklady, které účelně vynaložil na uplatňování svého práva (*ke tomu srovnej usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 9. 9. 2015, sp. zn. 29 Cdo 170/2015*). Na skutečnost, zda šlo o důvodně podanou žalobu (tj. na splnění první podmínky podle § 146 odst. 2 věty druhé o. s. ř.) lze usuzovat z toho, zda se žalobce domohl žalobou uplatněného nároku či nikoliv. Ke zpětvzetí žaloby pro chování žalovaného (tj. ke splnění druhé podmínky podle § 146 odst. 2 věty druhé o. s. ř.) zpravidla dojde tehdy, jestliže žalovaný po podání žaloby žalobci poskytl plnění, jež po něm žalobce ve svém žalobním petitu požadoval. V případě zpětvzetí žaloby o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví je při rozhodování o nákladech řízení podle § 146 odst. 2 věta druhá o. s. ř. z hlediska chování žalovaného významné nejen to, zda vyhověl žalobnímu požadavku, ale i skutečnost, zda mu nelze klást k tíži nedostatek součinnosti s dalšími účastníky řízení před podáním žaloby, jež byla důvodem pro soudní řešení věci.
11. Dále je třeba zdůraznit, že účastníky řízení o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví musí být všichni dosavadní spoluvlastníci (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 4 Cz 79/66, Rc 16/1967), a to i tehdy, pokud by někteří z nich mimosoudně projevíli souhlas se zrušením spoluvlastnictví, přičemž velikost jejich spoluvlastnických podílů není z hlediska okruhu účastníků podstatná. Jestliže se řízení neúčastní všichni spoluvlastníci, je tato skutečnost bez dalšího důvodem k zamítnutí žaloby, přičemž na okruh účastníků řízení se nevztahuje ani poučovací povinnost soudu generálně vymezená v § 5 o. s. ř.
12. Z obsahu spisu se podává, že žaloba byla podána proti RNDr. P. N., prof. MUDr. E. Z. a D. Z. (č. l. 1 spisu), a to dne 12. 3. 2018. K návrhu přiložili žalobci mimo jiné email ze dne 13. 2. 2018, podle něhož 1. žalobce apeluje na 1. žalovaného, aby byla svolána schůzka všech aktuálních spoluvlastníků, a současně požaduje informaci *o osobách spoluvlastníků, kteří vzejdou z dědictvého řízení*. Z vyjádření žalovaných na č. l. 35 – 38 spisu vyplývá, že 3. žalovaná – paní D. Z. - zemřela dne xxx (k čemuž dokládají úmrtní list), kdy žalovaní poukázali na skutečnost, že o této situaci měli žalobci povědomí. Dále se podává, že žalovaní označují žalobní návrh za neprojednatelný a navrhují zamítnutí žaloby, resp. navrhují odložení návrhu žalobců a prodloužení trvání spoluvlastnictví o dva roky. Z usnesení o projednání pozůstalosti paní D. Z. na č. l. 52 – 55 spisu vyplývá, že vlastníkem spoluvlastnického podílu na nemovitostech v xxx, xxx se stává Mgr. M. H. Usnesení o vypořádání dědictví nabylo právní moci dnem 19. 7. 2018. Usnesením soudu I. stupně ze dne 14. 8. 2018, č. j. 10 C 56/2018 – 56, bylo řízení mezi žalobci a 3. žalovanou pravomocně zastaveno s odkazem na § 104 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 19 o. s. ř. Podáním ze dne 6. 5. 2019 (na č. l. 63 spisu) vzali žalobci žalobu v celém rozsahu zpět s tím, že dané činí z důvodu změny spoluvlastnické struktury, která nyní umožňuje dosažení (nadpoloviční většinou hlasů) konstruktivní shody v rozhodování ve věcech běžné správy společné věci.
13. Ve světle shora uvedeného odvolací soud konstatuje, že ve vztahu k otázce zavinění, která determinuje následné rozhodnutí o povinnosti k náhradě nákladů řízení, není splněna ani jedna z požadovaných podmínek pro to, aby bylo ve věci shledáno zavinění žalovaných na zastavení řízení.
14. Především nebyla ve věci splněna podmínka důvodnosti žaloby, neboť žaloba nebyla podána proti všem spoluvlastníkům. V žalobě označená 3. žalovaná zemřela již před podáním žaloby a tedy neměla způsobilost být účastníkem řízení. Tento nedostatek by vedl bez dalšího k zamítnutí žaloby.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Martina Hájková

V této souvislosti je třeba připomenout, že o skutečnosti, že paní D. Z. nemá způsobilost být účastníkem řízení, žalobci věděli, jak ostatně vyplývá z komunikace, kterou sami připojili k žalobnímu návrhu. Přes uvedené žalobu podali, což může navozovat dojem jisté účelovosti jejich jednání, neboť podmínka okruhu účastníků v podobě všech spoluvlastníků musela být právnímu zástupci žalobců v době podání návrhu známa.

15. Bez ohledu na shora uvedené však nebyla splněna ani druhá podmínka specifikovaná v odst. 10 výše. Ve věci nelze usuzovat na to, že by žaloba byla vzata zpět pro chování žalovaných, ale ani na to, že by se žalobci domohli toho, co požadovali v žalobním návrhu; tedy zrušení spoluvlastnictví a vytvoření bytového spoluvlastnictví se vznikem jednotek, které budou přikázány do vlastnictví žalobců a žalovaných. Sami žalobci explicitně uvádějí, že poté, co do práv a povinností vyplývajících ze spoluvlastnického podílu paní D. Z. vstoupila Mgr. M. H., lze očekávat shodu ohledně běžné správy společné věci, kdy ve vyjádření pak následně avizují, že zde bude i vůle jednat o zrušení spoluvlastnictví dohodou stran. Tuto vůli však dokládají toliko vyjádření jedné spoluvlastnice, a to paní M. H. Z. uvedeného proto nelze dovodit jakoukoli saturaci nároků, které žalobci specifikovali v žalobním petitu.
16. Odvolací soud tedy uzavírá, že otázka náhrady nákladů řízení před soudem I. stupně musí být tak posuzována podle principů uvedených v § 146 odst. 2 věta první, kdy ze shora specifikovaného je zřejmé, že zde je zavinění žalobců na zastavení řízení. Žalovaným tak náleží proti žalobcům právo na náhradu nákladů řízení, které jsou, v případě žalovaných tvořeny náklady právního zastoupení.
17. Pro stanovení tarifní hodnoty sporu, od níž se odvíjí výpočet nákladů právního zastoupení, odvolací soud určil částku 10 000 Kč ve smyslu § 7 bod 4. a 9 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif v platném znění (dále jen advokátní tarif). Důvodem je nemožnost aplikace § 8 odst. 5 advokátního tarifu na posuzovaný případ, když ve věci absentují relevantní podklady pro stanovení nejen ceny předmětu spoluvlastnictví žalobců a žalovaných.
18. Odvolací soud tedy vyčíslil náklady právního zastoupení žalovaných následovně: **a) odměna advokáta** podle § 6 odst. 1, § 7 bod 4. a § 9 odst. 1 ve spojení s § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 12 odst. 4 advokátního tarifu za 4 úkony právní služby /*převzetí a příprava zastoupení 1. žalovaného, vyjádření 1. žalovaného, převzetí a příprava zastoupení 2. žalovaného, vyjádření 2. žalovaného*/ po 1 200 Kč za jeden úkon právní služby, **b) náhrada hotových výdajů** k těmto 4 úkonům právní služby po 300 Kč ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu a **c) náhrada za 21% DPH** podle § 137 odst. 1 a 3 písm. a) o. s. ř. ve spojení s § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 235/2004 Sb. v platném znění o dani z přidané hodnoty ve výši 1 260 Kč, celkem **7 260 Kč** (4 800+1 200+1 260). Náklady řízení jsou splatné k rukám advokáta žalovaných (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).
19. Na základě výše uvedeného postupoval proto odvolací soud podle ustanovení § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a rozhodnutí soudu prvního stupně v napadeném výroku ad II. změnil tak, jak vyplývá z výroku ad I. tohoto usnesení.
20. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. s tím, že úspěšným žalovaným přiznal odvolací soud proti žalobcům právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Náklady řízení na straně žalovaných, kteří byli i v odvolacím řízení zastoupeni advokátem, jsou proto tvořeny: **a) odměnou advokáta** za dva úkony právní služby (*odvolání 1. žalovaného, odvolání 2. žalovaného*), počítáno z tarifní hodnoty 7 260 Kč (která byla předmětem odvolacího řízení) podle § 7 bod 4. advokátního tarifu ve výši 1 500 Kč/1 úkon, sníženou ovšem na jednu polovinu ve smyslu § 11 odst. 2 písm. c) uvedeného předpisu, tj. 750 Kč/jeden úkon a dále sníženo o 20% ve smyslu § 12 odst. 4 advokátního tarifu, tedy 600 Kč za jeden úkon právní služby (celkem tak 1 200 Kč), **b) náhradou hotových výdajů** podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu za tyto 2 úkony právní služby v celkové výši 600 Kč a **c) náhradou za 21%**

Shodu s prvopisem potvrzuje: Martina Hájková

DPH podle § 137 odst. 1 a 3 písm. a) o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. a podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o dani z přidané hodnoty ve výši 378 Kč, celkem tedy **2 178 Kč**. S ohledem na uvedené, proto odvolací soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku ad II. tohoto usnesení. Náklady odvolacího řízení jsou taktéž splatné k rukám advokáta žalovaných (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř.).

21. Výroky ad I. a III. napadeného usnesení soudu I. stupně nebyly odvoláním dotčeny, a proto zůstaly stranou přezkumné činnosti odvolacího soudu (§ 206 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné /§ 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř. /.

Praha 13. září 2019

Mgr. René Fischer v. r.
předseda senátu